

M u z e j s k a m o n o g r a f i j a
N A R O D N I M U Z E J U V R Š C U
1882-1972.

U Biltenu Informatica museologica br.18 III 1973. str. 20-21 donijeli smo opširniju informaciju o 90-godišnjici rada i djelovanja ovog najstarijeg muzeja u Vojvodini i jednog od malog broja najstarijih muzeja u Jugoslaviji. U istom prikazu najavili smo i ovu očekivanu i konačno štampanu historijsku monografiju Vršačkog muzeja. Monografija je zbornik radova stručnih i naučnih suradnika muzeja u kojima je obrađena kompleksna problematika od historijskog razvoja muzeja do svake pojedine zbirke i stručne i naučne djelatnosti muzeja. Obuhvaća 100 strana teksta i likovni prilog sa 70 crno-bijelih reprodukcija, predmeta iz muzejskih zbirki.

Iscrpno dokumentarno obrađeni historijat muzeja (autor direktor Rastko Rašajski) daje dragocjene podatke o odnosu sredine prema muzeju, o pomoći širokog kruga građana i lokalnih vlasti za potrebe muzeja. Ovaj odnos prema muzeju uvjetovao je da su već prvih decenija rezultati bili takovi da je ovaj muzej već tada imao ugled bogatog i značajnog muzeja kao kulturne i naučno-istraživačke ustanove.

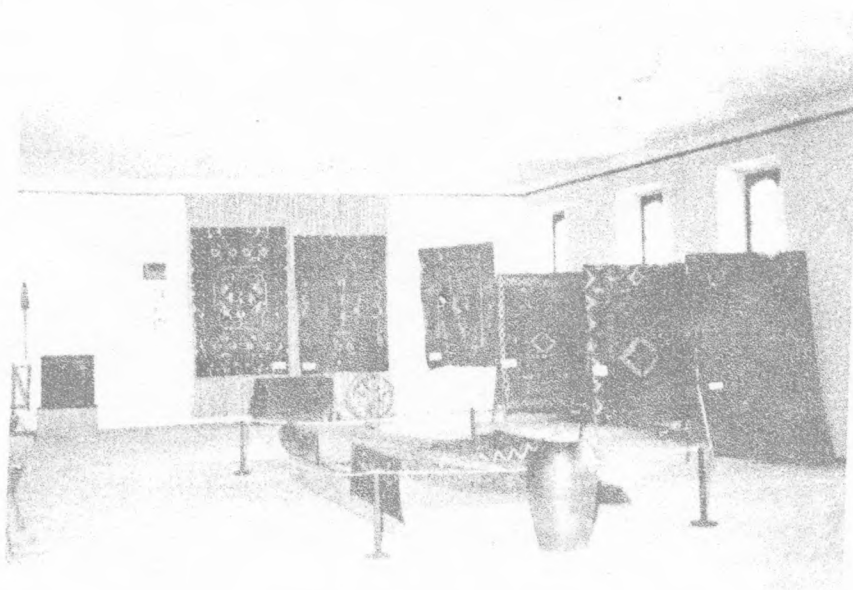
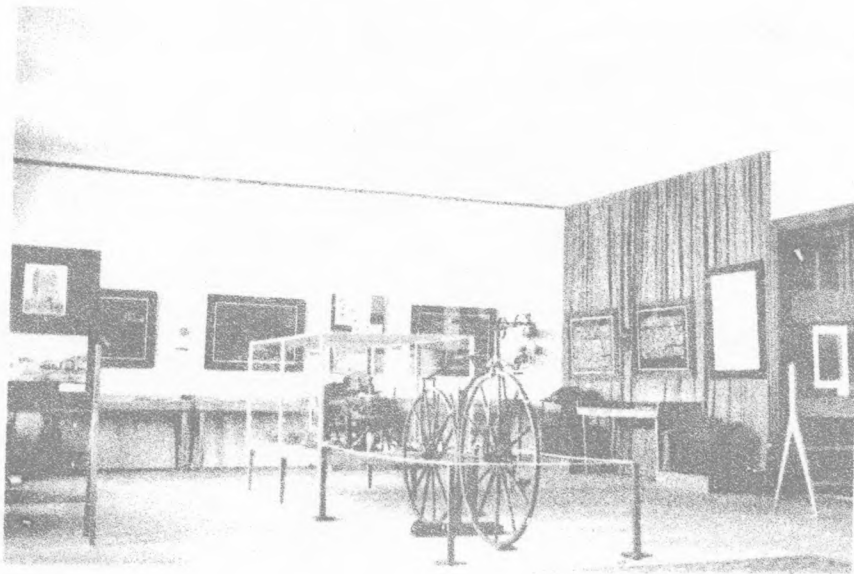
U autoriziranim napisima obrađena je svaka pojedina zbirka muzeja: Arheološka zbirka (Rastko Rašajski) - Antička i srednjovjekovna zbirka (Stanimir Barački) - Historijsko odjeljenje (mr Slobodan Pešić) - Etnološko odjeljenje (Milan Milošević) - Umjetničko odjeljenje (Mirjana Mareš) - Prirodnjačko odjeljenje (mr Gordana Miletić) - Služba zaštite spomenika kulture i prirode (mr Slobodan Pešić) - In memoriam : Felixu Millekeru osnivaču muzeja kojemu se ovaj muzej može pripisati kao životno djelo - i Karelu Napravniku, likovnom radniku i kreatoru Umjetničkog odjeljenja muzeja.

Obrađeni su kronološki terenski radovi i iskapanja, istraživački radovi, izložbe i aktivnosti, naročito aktivnosti sa onladinom.

Posebno je vrijedno naglasiti navedenu bibliografiju publiciranih radova - isključivo rezultati studijskog i naučno-istraživačkog rada u zbirkanu ovog muzeja.

Prena podacima iz god.1970. stručni inventari muzeja pokazivali su slijedeće stanje broja inventiranih i naučno obrađenih predmeta po zbirkanu: Arheološka 133.595 - Historijska 48.345 - Etnološka 4.417 - Umjetnička 1.163 - Prirodnjačka 2.719. - Studijski rad omogućuje dobro opremljena stručna biblioteka, konzervatorski i preparatorski laboratorij i radionice.

Rezinirajući sadržaj ove jubilarne historijske muzejske monografije moramo istaknuti njezino značenje za valorizaciju doprinosa ovog muzeja kulturi i nauci cijele naše zajednice, a posebno vršačke regije. Iako je sama "proslava" ovako značajnog jubileja proslavljena bez pompoznih svečanosti (koje se često zaboravljaju) - sa ovom publikacijom ostavljen je jedan trajan i

Narodni muzej u Vršcu
detalji sa izložbi

značajan dokument koji je za muzejsku službu možda jedna od najznačajnijih monografija koja bi trebala da stoji u biblioteci svakog muzeja.

B.

50. g o d i n a
N A R O D N O G M U Z E J A U P A N Č E V U
1923-1973.

Uz jubilarnu monografiju Narodnog muzeja u Vršcu dobili smo iz Vojvodine još jednu vrijednu jubilarnu monografiju i to iz Narodnog muzeja u Pančevu štamparu povodom 50-godišnjice muzeja. Ova monografija po svojoj vrijednosti i značenju za studij naše muzejske službe daje svoj značajni doprinos naročito iscrpnim dokumentiranim uvodnim prikazom 50-godišnjeg razvoja rada i djelovanja ovog muzeja (autor Milena Reljić).

U daljnjim prilogima stručnih i naučnih suradnika muzeja obrađeni su historijski periodi, sa područja na kojem djeluje muzej, iz aspekta muzejskih zbirki: Pančevo u prehistoriji (Milan Prikić) - Historija Pančeva (Rosa Svirčević) - Narodna umjetnost (Olivera Janković) - Likovna umjetnost (Borislava Krstić-Blaga) - Radnički pokret i NOB (Rosa Svirčević) - U uvodu na prvim stranicama monografije dan je nekrolog direktora muzeja Ljubomira Reljića: Osnivaču muzeja Dr Borislavu Jankulovu (1878-1969) koji je bio i inicijator i realizator ovog muzeja.

Uz 80 strana teksta u prilogu su 60 reprodukcija predmeta i djela iz muzejskih zbirki.

U historijatu muzeja prikazan je razvoj, rad i djelovanje muzeja, sve njegove aktivnosti i manifestacije. U napisu Milene Reljić dan je akcenat muzeološkoj problematici ustanove i muzeološki aspekt na prikaz razvoja muzeja - sistem i struktura inventara, inventarskih knjiga, studijska zbirka, zbirke dokumentacije i pomoćna zbirka, tehnička oprema i radionice, izgradnja i odgoj stručnog i tehničkog kadra. Dana je i perspektiva razvoja muzeja sa planiranim depandansama.

Kao pratnja i interpretacija u tekstu su prisutne reprodukcije postava muzeja i muzejskih izložaba. Ove reprodukcije su vizuelne informacije o uspjeljoj estetskoj i pedagoškoj prezentaciji muzejskih zbirki što uvjetuje kulturnu misiju muzeja u sredini u kojoj djeluje. U Biltenu Informatica museologica broj 20 str.32 donijeli smo reprodukcije iz stalnog postava muzeja u Pančevu.

Narodni muzej u Pančevu izrastao je u periodu od 50 godina svoga rada i djelovanja u suvremeni zavičajni muzej, koji je uspio da u gradu Pančevu i na području svog naučno-istraživačkog rada učini ono što se od njega i očekivalo. Danas ovaj muzej djeluje kao značajni faktor kulturnog života ne samo grada Pančeva nego i pančevačke regije i kao faktor zaštite kulturne baštine svoga kraja.